

## POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky: Lukáš Veselý

Název práce: Fiskální pravidla ve vybraných zemích EU v letech 2004–2015: Rozumná metoda pro konsolidaci veřejných rozpočtů nebo módní výstřelek politiků?

Jméno oponenta práce: Ing. Pavla Chmelová

|                                                                    | 1                                   | 2                                   | 3                                   | 4                        |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| <b>Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta):</b>           |                                     |                                     |                                     |                          |
| 1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?                     | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?                    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> |
| 1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu? | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?          | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### **Slovní hodnocení (několik vět), zejména:**

**Bod 1.1:** Téma je ve světle dnešních událostí velmi aktuální. Mnoho evropských i světových ekonomik se potýká se vzrůstajícím zadlužením veřejných financí, ústící v extrémním případě v dluhovou krizi a státní bankrot. Analýza fiskálních pravidel aplikovaných ve vybraných zemích EU je významným národohospodářským příspěvkem, jenž může přispět i k hodnocení aktuálně řešeného fiskálního pravidla v ČR a tvorbě jeho smysluplného konceptu.

### **2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:**

|                                                                                                                            |                                     |                                     |                          |                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?                                                                        | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?                                                                   | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?                                                                     | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?         | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry? | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### **Slovní hodnocení (několik vět), zejména:**

**Bod 2.1:** Práce je členěna logicky a pro čtenáře přehledně, přičemž vydařené pojetí struktury je patrné již ze samotného obsahu. Logičnost a přehlednost textu je udržena v celé práci.

**Bod 2.5:** Základní prvky jsou v souladu, postupováno je s plným vědomím věcné i časové posloupnosti jednotlivých kroků. Za jediný nedostatek, který ovlivňuje hodnocení také některých dalších bodů posudku, považuji v porovnání s ostatními částmi práce méně zdařile zpracované závěrečné pasáže práce, a to konkrétně významnou poslední část analytické části práce zabývající se hodnocením české finanční ústavy a následně závěr práce samotný.

*Popř. ostatní:* Co se týče zdrojů, seznam použité literatury je účtyhodný, zahrnující i zahraniční články renomovaných odborných časopisů. V příštích textech autora doporučuji pouze frekventovanější využívání primárních zdrojů v případě např. uvádění hodnot státního rozpočtu, kdy by bylo lepší čerpat přímo z příslušných zákonů o státním rozpočtu.

Velice kladně hodnotím použité tabulky a grafy, které jsou na velmi zdařilé grafické úrovni a jejich úprava je v celé práci jednotná. Současně je lze označit za funkční a vhodně tak doplňují psaný text. Upozornit lze pouze na zavádějící prezentaci hodnoty v roce 2012 v grafu 6, chybějící jednotky u tabulky 15 a nesprávné uvedení země u grafu 16.

### 3. Hodnocení kvality textu práce:

|                                                                                                       |                                     |                                     |                          |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?                                                     | <input checked="" type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?                                        | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?          | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?                                    | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?                  | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty? | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### ***Slovní hodnocení (několik vět), zejména:***

*Bod 3.2:* K formulaci cíle nemám připomínek, je jasně deklarován v zadání i úvodu práce.

*Bod 3.3:* Celkově bylo zadání práce formulováno relativně detailně, z čehož vyplývá i dobrá orientace studenta v tématu ještě před jeho samotným zpracováním. Současně jsem ráda, že mohu konstatovat, že i s ohledem na takto podrobné počáteční vymezení tématu byl cíl i celé zadání práce naplněny. Zhoršené hodnocení viz hodnocení bodů 2.5 a 3.6.

*Bod 3.4:* Teoretická část je kvalitní, nejedná se o pouhý opis učebnic, což bývá častý nešvar bakalářských prací. Ve vazbě na cíl a analýzy v praktické části nicméně postrádám definování následně využívaných termínů jako primární a strukturální deficit, nedostatečně rozlišeny jsou také veřejný, vládní a státní dluh a deficit, resp. bilance. S tím souvisí i nejasné vymezení Maastrichtských kritérií, z kterého čtenář neznalý problematiky nedokáže určit, k jakému z dluhových ukazatelů se stanovené podmínky EU vztahují. Dané mohlo být rozpracováno např. na úkor relativně obsáhlého popisu „dobrého daňového systému“.

*Bod 3.5:* Za systematickou a kvalitní lze označit zejména analýzu jednotlivých zemí, z nedostatků lze jmenovat pouze nespecifikování, zda autor uvádí mezičtvrtletní vývoj HDP v běžných cenách, nebo reálný (str. 34) a na str. 58 a 62 je psáno o státním rozpočtu VB, přestože autor měl pravděpodobně na mysli sektor vládních institucí. Dále by datový set mohl být doplněn o absolutní vyjádření sledovaných ukazatelů, jelikož hodnoty vztažené k výkonu ekonomiky jsou výrazně zkresleny poklesem HDP v recesi.

Kapitoly komparující fiskální pravidla a zabývající se českou finanční ústavou jsou však v porovnání s předcházející analýzou zpracovány bohužel méně důsledně, resp. jejich závěry jsou povrchnější a nevyužívají v plném rozsahu zajímavé výstupy kapitoly 2.1.

*Bod 3.6:* V souladu s komentářem výše konstatuji nižší využití potenciálu provedené analýzy. V textu je obsaženo mnoho informací a zajímavých myšlenek, teoretická i praktická část představují kvalitní základ pro výstup s vysokou přidanou hodnotou. Autor kromě samotné

*Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.*

*Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.*

analýzy vstupních proměnných měl věnovat dostatek pozornosti také stěžejním závěrečným částem práce. Ty bohužel dostatečně nezrcadlí celkově velmi kvalitně zpracovanou analýzu. U závěru také negativně hodnotím použití obdobných pasáží jako v abstraktu a úvodu.

#### 4. Hodnocení formy a stylu práce:

- |                                                                                          |                                     |                                     |                          |                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 4.1 Jaká je formální úprava práce?                                                       | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?                      | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie? | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### **Slovní hodnocení (několik vět), zejména:**

Bod 4.2: Citování je v pořádku, pouze by měla být používána jen jedna citační norma (odkaz v textu, či v poznámce pod čarou). U přímých citací by také měla být uváděna strana, ze které je čerpáno, a vhodné je označení kurzívou. Dále pro příští práce dávám na zvážení neuvádění celé citace v textu, které v případě velkého množství zdrojů uměle nastavuje rozsah práce.

Popř. ostatní: Po formální i stylistické stránce je práce nadprůměrná. Práce je čtivá, současně je používáno odborné terminologie. Pouze na konci řádků se místy vyskytují jednohláskové předložky a rozdělení číselného údaje a jednotky.

#### 5. Celkové hodnocení (Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.):

Předložená bakalářská práce pana Veselého splňuje všechny požadavky kladené Metodikou NF. I přes některé uvedené výše připomínky považuji danou BP za nadprůměrnou, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit klasifikačním stupněm „výborně“.

#### 6. Otázky a připomínky k obhajobě:

1. Považujete pevně stanovené referenční hranice Maastrichtských kritérií za vhodně zvolené, resp. jejich závaznost a unifikaci pro všechny státy nehledě na jejich ekonomickou kondici a další aspekty za smysluplné? Diskutujte možnosti fiskální politiky jednotlivých typů zemí např. ve vazbě na rating země či velikost a otevřenost ekonomiky.

2. Jak nahlížíte na nastavení fiskálních pravidel, jež je navázané na předpoklad určitého růstu HDP? Lze považovat tato pravidla za efektivní, když jsou dle sledované praxe plněny jen ve fázi ekonomického boomu? Jak byste formuloval ideální pravidlo, aby bylo účinné i v recesi?

3. Zhodnoťte návrh vymezení kompetencí Národní rozpočtové rady v ČR, a to i v kontextu autonomní fiskální politiky jakožto hlavního nástroje vlád k uskutečňování jejich politických programů. Nelze považovat její zřízení (a analogicky zavádění dalších forem omezení fiskální politiky vlády) za jisté porušení samotného principu demokracie, způsobené omezením boje na politickém trhu? V této souvislosti také reagujte na aktuální situaci neplánovaného přebytku českého státního rozpočtu za rok 2016 – měl by být fiskálním pravidlem upraven předběžně i postup při vzniku kladné rozpočtové bilance veřejných rozpočtů?

#### **Navržená známka: výborně**

Datum: 31. ledna 2017

.....  
Podpis oponenta práce

*Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.*

*Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.*